

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Bokros Gábor ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Koczka Csaba ügyvéd által képviselt **I. r., és II. r.,** és a dr. Pais József jogtanácsos által képviselt **III. r. alperesek** ellen államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében, a Zala Megyei Bíróság 2008. április hó 10. napján kelt 1.P.20.334/2007/27. számú ítélete ellen a felperes 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I. és a II. r. alpereseknek személyenként 60.000,- (Hatvanezer) Ft, a III. r. alperesnek pedig 120.000,- (Egyszázhuszezer) Ft másodfokú perköltséget, az államnak pedig az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság Illeték Főosztálya felhívására 560.500,- (Ötszázhatvanezer-ötszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket. Viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. és a II. r. alpereseknek együttesen 240.000,- Ft, míg a III. r. alperesnek ugyancsak 240.000,- Ft perköltséget, továbbá az államnak 560.460,- Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperes a tulajdonában álló **Helység 1** hrsz-ú ingatlanon időközben már felépült üzlethelyiség tekintetében 2001. március 5. napján nyújtotta be az építési engedély iránti kérelmét a II. r. alpereshez. 2001. április 19. napján az elsőfokú hatóság helyszíni szemle során észlelte, hogy az építkezés jogerős építési engedély nélkül kezdődött meg. A jegyzőkönyv melléklete szerint az építető tudomásul vette a közölteket és vállalta az engedély iránti kérelem és a szükséges iratok benyújtását, az ügyintéző a felperest a fennmaradási és továbbépítési engedély benyújtására szólította fel.

2001. április 20-án az építkezést a jegyző leállította.

2001. május 16-án a felperes és az I. r. alperes között szerződés jött létre a parkolóhely megváltási díja tekintetében, eszerint az építési engedély kiadásának - az egyéb építési engedélyhez szükséges feltételek megléte mellett - a parkoló megváltási díj befizetése is feltétele.

Megállapította a megyei bíróság, hogy bár a megyei közigazgatási hivatal 2001. szeptember 5-én felhívta a II. r. alperest a fennmaradási engedély iránti kérelem elbírálására, az iratanyag tartalma szerint azonban a szükséges eljárások folytak, a szakhatósági engedélyek beszerzése folyamatban volt. Az áramszolgáltató hozzájárulása csupán 2001. október 18. napján született meg, mert az épület nyomvonalán lévő kábelkiváltás nem történt meg.

Ezt követően az újabb helyszíni szemle eredményeként további hiányosságok pótlása vált szükségessé, ezért 2002. január 17-én nyújtotta be a felperes a fennmaradási engedély-kérelem megfelelő módosítását. Az elsőfokú hatóság 2002. január 29-én 532/2002. szám alatt megadta a fennmaradási és továbbépítési engedélyt, a ... Megyei Közigazgatási Hivatal azonban a 718-1/2002/H. számú, 2002. május 24-én kelt határozatával az elsőfokú határozatot megsemmisítette, az építési hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. A határozatban többek között megállapítást nyert, hogy az építmény alapja a tervben írt térmértéket, illetőleg a telek területét is meghaladja.

Az elsőfokú hatósághoz 2002. május 31-én érkeztek vissza az iratok, 2002. június 26-án helyszíni szemlére került sor, ennek során a felperes vállalta, hogy módosított tervet készített és visszabontja az alapokat. Az újabb kérelem - a módosított tervekkel - 2002. július 22-én érkezett, július 26-án az ügyintéző megkereste a szakhatóságokat, 2002. augusztus 22-én pedig 532-9/2002. számon fennmaradási és továbbépítési engedélyt hozott. A határozat egyebek mellett a korábban már fellebbezést benyújtó szomszédnak, nem pedig jogi képviselőjének került kézbesítésre, a nem szabályszerű kézbesítésre figyelemmel - bár az elsőfokú hatóság a fellebbezést, mint elkésettet 2002. november 14-én elutasította - az első- és másodfokú építésügyi hatóság a fellebbezést határidőben érkezettnek tekintette.

A III. r. alperes jogelődjéhez a fellebbezés 2003. január 23. napján került, aki a 258-2/2003/H. számú határozatával az elsőfokú határozatot megsemmisítette és új eljárást rendelt el. A határozat indokolásában rögzítette, hogy az épület helyszínrajzi elhelyezésében és az alaprajzi és homlokzati kialakításában a tervektől eltérést tapasztaltak, az épület homlokvonalának és az előlépcsőnek a helye, mérete és a közterülethez való viszonya nem megfelelő. A szomszédos ingatlanon lévő kerítést és annak épülettől való távolságát és készültségi fokát a műszaki terv nem tartalmazza.

A határozat az iratokkal 2003. április 24-én érkezett vissza az elsőfokú hatósághoz. Május 15-én a II. r. alperes felszólította a felperest a megfelelő kérelem benyújtására és elrendelte az építési munkák leállítását. A 2003. július 2-án benyújtott újabb kérelem és tervdokumentáció ismét hiánypótlásra szorult. 2003. július és augusztus hónapban került sor a szakhatósági egyeztetésekre és a hozzájárulások beszerzésére.

2003. szeptember 25-én újabb helyszíni szemlét tartott a II. r. alperes, ennek során ismét hiányosságok kerültek megállapításra (tervektől eltérő falvastagság, csapadékvíz elvezetési hiányosság, az ÉDÁSZ föld kábelén fekvő alap). A hiányosságok kiküszöbölését követően, 2003. november 5-én került benyújtásra a felperes által az újabb kérelem és tervdokumentáció, majd 2003. november 18-án kapott végleges fennmaradási engedélyt a felperes.

Az elsőfokú bíróság az ítélete jogi indokolásában mindenekelőtt kiemelte, hogy a Ptk. 339. § (1) és a Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglalt feltételek együttes fennállása alapozza meg az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti felelősséget. A megyei bíróság az egyes államigazgatási eljárási cselekmények értékelésével azt állapította meg, hogy az alperesek terhére nem róható olyan jogellenes magatartás, mely az államigazgatási eljárás elhúzódását eredményezte volna. Az eljárás elhúzódásának oka valamennyi esetben a hiányos tervdokumentáció, illetőleg a felperes részéről jogellenesen megkezdett építkezés és az ezzel összefüggésben új továbbépítési- és fennmaradási kérelem és dokumentáció beadásának szükségessége volt.

Az elsőfokú építésügyi hatóság részéről az 532-9/2002. sz. határozat tekintetében kézbesítési szabálytalanság történt, azonban ennek kiküszöbölésére a megfelelő eljárási szabályok alkalmazásával került sor. 2002. október 16-ától 2003. április 21. napjáig, tehát a másodfokú határozat meghozataláig terjedő 6 hónapos határidő kapcsán ugyan késedelmes közigazgatási eljárás állapítható meg, de ez jogellenesnek nem minősíthető, hiszen a fellebbezést elkészttség okán elutasító határozat az igazolási kérelem megfelelő elbírálásával 2002. december 4-én korrigálásra került, a fellebbezést a III. r. alperes jogelődjéhez felterjesztették. Az ezzel kapcsolatos határidő elhúzódás a megyei bíróság álláspontja szerint a felperes által állított kárral okozati összefüggésben nem áll, ugyanis az érdemben elbírált fellebbezés folytán az elsőfokú határozatot meg kellett semmisíteni, mégpedig a felperes magatartására visszavezethető okok miatt. A megismételt eljárásban pedig további hiánypótlásokra volt szükség.

A felperes fellebbezésében kérte, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, keresetének adjon helyt.

Álláspontja szerint a bíróság tévedett, amikor az ügy elhúzódását a felperesnek róta fel, az eljárás során ugyanis nem merült fel olyan adat, mely szerint a felperest az építési hatósági eljárás során hiánypótlásra szólították volna fel.

Az a körülmény, hogy a felperes az építkezést előbb kezdte meg, csupán az építkezés befejezését késleltette, nem pedig a hatósági eljárást.

A felek között létrejött szerződés szerint a parkolóhely megváltási díjának befizetését követően a II. r. alperes köteles lett volna az építési engedély kiadására.

Hangsúlyozta, hogy a másodfokú hatóság 2001. szeptember 5-én az eljárás folytatására adott utasítást, ezt követően 2002. január 29-én került sor a fennmaradási engedély kiadására, a 4 hónapos késedelem okszerűen nem magyarázható az áramszolgáltató hozzájárulásának hiányával sem, ugyanis annak beszerzésére már a törvényes határidőn kívül került sor.

A másodfokú hatóság két alkalommal helyezte hatályon kívül az I. r. alperes határozatát jogszabálysértésre alapítva, egy alkalommal pedig eljárásra utasította, mert nem hozott határidőn belül határozatot. Ezeket a tényeket a megyei bíróság nem kellően értékelte, holott ezek a jogellenes magatartás megállapítását indokolják. Ez az ismétlődő jogellenes magatartás már önmagában is az eljárás olyan mértékű elhúzódásához vezetett, mely megalapozza a kártérítési felelősséget.

A III. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy az eljárás elhúzódása a

felperes részben jogellenes magatartásának a következménye. A kártérítés jogalapja nem áll fenn, így a kár mértékének megállapításával kapcsolatos bizonyítás szükségtelen.

A felperesi fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, a peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, a keresetet elutasító döntéssel az ítéletábra egyetért.

Az II. és III. r. alperesekkel szemben előterjesztett keresetet elutasító ítéleti rendelkezés indokait az ítéletábra az alábbiak kiemelése mellett maradéktalanul osztotta, ugyanakkor az I. r. alperessel szembeni kereseti kérelmet elutasító döntés az - elsőfokú ítéletben foglaltaktól eltérő - indokolással helytálló.

A PK. 42. számú állásfoglalás értelmében államigazgatási jogkörben okozott kárnak csak az államigazgatási jellegű, tehát a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező-intézkedő tevékenységgel, illetőleg ennek elmulasztásával okozott kárt lehet tekinteni.

Az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti kereset alaposságához az előbbieken túl a Ptk. 339. §-ában foglalt általános és a Ptk. 349. §-ában szabályozott különös kártérítési elemek együttes fennállása szükséges.

A perbeli időszakban hatályban lévő, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 52. § (2) bekezdése szerint az építési, a bontási, a használatbavételi és a fennmaradási engedélyezési ügyekben (ún. kiemelt építésügyi hatósági ügyek) az építésügyi hatósági jogkört első fokon a városi önkormányzat jegyzője látta el, míg ugyanezen jogszabályhely (5) bekezdése értelmében másodfokon a területileg illetékes megyei közigazgatási hivatal - a III. r. alperes jogelődje - járt el.

A jegyző az építésügyi hatósági jogkör ellátása során a polgármesteri hivatal vezetőjeként végzi közhatalmi tevékenységét, így amennyiben ennek során kárt okoz, a kártérítési igény a polgármesteri hivatallal szemben érvényesíthető.

Az I. r. alperes a felperessel közigazgatási hatósági jogviszonyba nem került; közöttük csupán egy magánjogi szerződés jött létre a parkolóhely-megváltás megfizetése tárgyában. Erre figyelemmel a felperesnek az I. r. alperessel szemben közigazgatási jogkörben okozott kár megfizetése iránti igénye tekintetében nem áll fenn keresetőségi joga, a vele szemben támasztott kereseti követelés ez okból alaptalan.

A II. r. és III. r. alperesek kártérítési felelősségének megítélése során irányadó bírói gyakorlat egységes abban, hogy csak a szándékos, vagy kirívóan súlyosan gondatlan hatósági tevékenység, vagy mulasztás alapozza meg a közigazgatási szerv kártérítési felelősségét. (Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.22.261/2004/2., Pf.V.24.995/2001/7., Pf.V.25.004/2000/2. számú eseti döntései.)

Az ügyintézési határidő elmulasztása önmagában nem alapozza meg az alperesek kártérítési felelősségét. (BH.2002.226., Pfv.X.20.693/2002/7.)

Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) 39. § (1) bekezdése értelmében az ügyintézési határidőbe nem számít bele a szakhatósági eljárás időtartama.

A hiányosan előterjesztett kérelem nem sújthatja az eljáró szervet, az ügyintézési határidő nem az érdemi elbírálásra alkalmatlan kérelem benyújtásával, hanem a hiányok teljes körű pótlásával veszi kezdetét. (Pfv.V.21.998/2006/7).

A per tárgyát képező hatósági eljárások elhúzódtak, a II-III. r. alperesek azonban az építési, majd a továbbépítési és a fennmaradási engedélyezés során úgy jártak el, ahogyan az adott helyzetben általában elvárható.

Az iratok tényszerűen tanúsítják az eljárás menetét, maradéktalanul alátámasztják az elsőfokú bíróság által részletesen rögzített tényállást, és azt a megállapítást, hogy a felperesnek róható fel az eljárás elhúzódása (engedély nélkül megkezdett építkezés, a közmű nyilatkozatok beszerzésének hiánya, a tervektől eltérő építkezés). Ez a felperesi magatartás újból és újból a tervek módosítását indokolta, ezzel az érdemi eljárás ismételt új alapokra, kezdeti stádiumba került.

Az eljáró hatóság az iratok tanúsága szerint a felperesnek kedvező érdemi döntés meghozatalára törekedve adott lehetőséget a hiányok kiküszöbölésére: hiányok pótlására hívta fel, szakhatóságokat keresett meg, közműnyilatkozatokat szerzett be. Az utóbbi tekintetében utal az ítélet tábla a 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 8. § (1) bekezdésére, mely szerint ez a felperes kötelezettsége lett volna.

A felperesnek az eljárás menetével kapcsolatosan emelt kifogásai nem az ügyiratok által igazolt tények talaján állnak.

A 2002. augusztus 22. napján kelt 532/9/2002. számú fennmaradási és továbbépítési engedélyről szóló határozatot a II. r. alperes - megsértve az Áe. 18. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezést - nem a korábbi határozattal szemben fellebbezést benyújtó fél jogi képviselőjének kézbesítette. Ennek következtében a benyújtott fellebbezést nem lehetett elkésztettnek tekinteni, a fellebbezés érdemi elbírálásával tehát nem valósult meg a hatóság részéről eljárási szabálysértés.

A II. r. alperes ezen eljárása 2002. október 16. napjától az 532-12/2002. számú - a fellebbezést hivatalból elutasító határozat visszavonásáról rendelkező - határozat 2002. december 4. napján való meghozataláig terjedő időtartamban jártult csupán hozzá az eljárás elhúzódásához. Ez a késedelem az eljárás teljes időtartamához képest elenyészőnek tekinthető, a II. r. alperes eljárási szabálysértése nem volt kirívóan súlyos. Helyesen értékelte e tekintetben az elsőfokú bíróság azt is, hogy az elsőfokú határozat a III. r. alperes által - a felperes mulasztására visszavezethető okokból - később megsemmisítésre került. Mindezekre figyelemmel a II. r. alperesi ügyintézési hiba nem alapozza meg a kártérítési felelősséget.

A fentebb kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, az alpereseknek pedig a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján a rendelkező részben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Győr, 2008. december 4. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Farkas Attila sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: